

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Ștefan Vodă din 01 decembrie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, declarat de inculpatul

Muntean Serghei Vasili, născut la 08 mai 1985, originar și domiciliat în s.Volontiri, r-nul Ștefan-Vodă.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 05.06.2015 - 01.12.2015,

2. Instanța de apel: 14.01.2016 - 11.02.2016,

3. Instanța de recurs: 23.05.2016 - 19.07.2016.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ștefan Vodă din 01 decembrie 2015, Muntean Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 250 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an și 6 luni și în baza art.264¹ alin.(3) Cod penal la amendă în mărime de 600 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 700 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Muntean Serghei în beneficiul lui Lungu Serghei a prejudiciului material în sumă de 53622 lei și a prejudiciului moral în sumă de 10000 lei.

2. Potrivit sentinței instanța a constatat că, Muntean Serghei, la data de 03 octombrie 2014, aproximativ la ora 12.00, conducând automobilul de model „VW LT 28”, cu n/î KAY 954, pe traseul național L-15 km 12 (Ștefan Vodă - Talmaza), manifestând o atitudine nechibzuită față de dexteritatea în conducerea mijlocului de transport, care i-ar permite să prevadă situații periculoase, din cauza neatenției manifestate, neținând cont de condițiile rutiere și situația rutieră, prin ce a încălcat pct.45 alin.1) lit.b) și d) din Regulamentul Circulației Rutiere, care prevede că „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră”, în rezultatul căreia a ieșit pe banda de circulație cu sens opus, creînd un obstacol în față automobilului de model „VW Transporter”, cu n/î COB 606, condus de Lungu Serghei, care era angajat regulamentar, cu care, drept consecință s-a tamponat.

Ca rezultat al tamponării, lui Lungu Serghei, conform raportului de expertiză medico-legală nr.155/D din 02.12.2014, i-au fost cauzate leziuni corporale neînsemnate, iar

pasagerilor automobilului de model „VW Transporter”, cu n/î COB 606 - Carai Anatolie și Carai Zinovia le-au fost cauzate conform rapoartelor de expertiză medico-legală nr.154/D din 24.11.2014 și 255/D din 10.11.2014, vătămări corporale medii, sub formă de plăgi contuze și excoriații pe față; fractură deschisă a humerusului pe stînga și, respectiv, vătămări corporale ușoare.

Tot el, la data de 26 februarie 2015, în jurul orelor 00.30, conducînd mijlocul de transport de model „Ford Tranzit”, cu n/î SV AR 139, pe strada s.Volintiri, r-nul Ștefan Vodă, și fiind stopat de către colaboratorii poliției rutiere, care avînd suspiciuni că Muntean Serghei se află în stare de ebrietate alcoolică, i-au cerut să treacă testarea alcoolscoptică la aparatul „Drager”, de la care ultimul s-a refuzat, fapt confirmat prin probele acumulate în cadrul urmăririi penale. Astfel, prin acțiunile sale Muntean Serghei, fiind deținător al permisului de conducere nr.1416000464 de categoria „B”, și persoană care ia parte la procesul circulației în calitate de conducător de vehicul, avînd obligația de a respecta în totalitate prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, a încălcat pct.3 și pct.11 lit.j) din același Regulament, care prevede că „participanții la trafic sînt obligați să respecte regulile de circulație...”, că „conducătorul vehiculului înainte de plecare și în timpul deplasării este obligat să se supună la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat sau după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope...”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia pe învinuirea adusă lui în baza art.264 alin.(1) Cod penal, în partea stabilirii pedepsei, considerînd-o prea severă, invocînd că instanța nu a reținut faptul că dînsul pe episodul dat a recunoscut vina și a achitat toate cheltuielile medicale suportate de partea vătămată A.Carai, cît și în latura civilă referitor la acțiunea civilă a lui A.Lungu, considerînd că aceasta încorect a fost admisă, instanța bazîndu-și concluziile pe un raport de evaluare care nu are nici o valoare juridică, fiind întocmit de o întreprindere fără licență în domeniul evaluării, ceea ce contravine Legii nr.989 din 18.04.2012 cu privire la evaluări, iar în ce privește despăgubirea morală dispusă spre încasare, aceasta nu a fost probată; -pe învinuirea adusă în baza art.264¹ alin.(3) Cod penal - dispunerea rejudecării cauzei, pe motiv că instanța pe acest capăt de acuzare nu a reținut că au fost încălcate prevederile art.63 alin.(2) Cod de procedură penală, fiind depășit termenul de 3 luni de recunoaștere în calitate de bănuît, dînsul urmînd a fi scos de sub urmărire penală; - instanța l-a recunoscut vinovat în lipsa probelor prezentate de organul de urmărire, care ar fi demonstrat că dînsul a refuzat să treacă aparatul „Drager” la fața locului și că anume dînsul s-ar fi aflat la volanul automobilului, pe cînd conform foii de parcus la volanul automobilului se afla A.Boldișor, astfel, instanța neîntemeiat a dispus condamnarea sa bazîndu-se doar pe declarațiile martorilor R.Ganța și Șt.Marin, care nu au prezentat instanței documente de însoțire, foaia de parcurs, procesul-verbal de testare alcooloscoptică, bonul de testare, înregistrările video ale mașinii de patrulare, prin care s-ar fi confirmat învinuirea adusă lui pe acest capăt de acuzare, precum nu au putut dovedi că dînșii în acea noapte se aflau în exercițiul funcției sale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, a fost admis, din alte motive, apelul declarat de inculpat, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care lui S.Muntean recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport și în baza art.264¹ alin.(3) Cod penal - sub formă de amendă în mărime de 550 unități

convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 600 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a stabilit situația de fapt și vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.264 alin.(1) și art.264¹ alin.(3) Cod penal, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptelor săvârșite de către S.Muntean o încadrare juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Concluziile date instanța de apel și le-a bazat pe probele administrate în cauză, pe care suplimentar le-a supus verificării și cercetării în ședința de judecată, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, și anume declarațiile:

- părții vătămate S.Lungu, care a declarat că conducând automobilul regulamentar și ajungând într-o curbă, a văzut cum în întâmpinare se deplasa cu o viteză mare microbuzul de model „VW LT28” și nu manevra după traiectoria curbei, deplasându-se direct spre el ieșind pe contrasens, dînsul pentru a evita tamponarea, a frînat și a condus automobilul pe acostamentul din dreapta, însă microbuzul s-a tamponat în automobilul său deteriorat complet;

- părții vătămate A.Carai, care a explicat că se aflau în automobilul condus de S.Lungu, însă momentul accidentului nu-l ține minte, revenindu-și doar în spital, S.Muntean i-a procurat poliță de asigurare medicală și i-a mai achitat 1300 lei;

- părții vătămate Z.Carai, care a relatat că se deplasa cu automobilul condus de S.Lungu, a văzut cum spre ei cu viteză mare venea un automobil, care i-a lovit, în urma accidentului a avut o intervenție chirurgicală la picior;

- martorului Șt.Marin, care a explicat că, la 26.02.2015, a fost implicat în serviciu împreună cu R.Gonța, în jurul orelor 00:20, deplasându-se cu automobilul de serviciu pe drumul central din s.Volintiri, în apropierea morii de măcinat făină, în întâmpinarea lor se deplasa automobilul de model „Ford Tranzit”, cu n/î SVAR139, a aprins girofarul și automobilul s-a oprit. Inspectorul R.Gonța s-a apropiat de automobil și la cerințele legale ale acestuia de a prezenta actele, inculpatul, care se afla la volanul automobilului a coborît jos din partea volanului și a scos actele pe automobil, și anume pașaportul tehnic, asigurarea, revizia tehnică și buletinul său. Din partea dreaptă a automobilului a coborît o persoană pe nume Andrian și s-a apropiat de ei. În timpul verificării actelor, atît de la conducătorul automobilului, cît și de la pasager s-a simțit miros de băutură alcoolică, din care motiv i-a propus lui S.Muntean să fie testat cu aparatul „Drager”, pentru stabilirea stării de ebrietate, la care ultimul a refuzat, încercînd să plece de la fața locului, însă a fost stopat și escortat la spitalul raional din Ștefan Vodă, unde S.Muntean a refuzat în prezența medicului de serviciu să-i fie colectată proba biologică și de a trece testul „Drager”. I-au fost explicate consecințele refuzului, și anume că el, ca conducător al mijlocului de transport, este obligat conform RCR să se supună la cerințele agentului de poliție rutieră la testare alcoolică, la ce S.Muntean a spus că cunoaște consecințele, dar refuză;

- martorului R.Gonța, care a dat declarații analogice cu ale lui Șt.Marin;

- martorului E.Sirotenco date în instanța de fond, care a explicat că nu-l ține minte pe S.Muntean, dar dacă a semnat procesul-verbal, înseamnă că ultimul a refuzat să-i fie colectată proba de sînge în vederea consumului de alcool și stării de ebrietate. Cînd

persoana refuză să-i fie prelevate probe, se face mențiune în act pe care îl dă la poliție. La spital pentru prelevarea probelor colaboratorii de poliție obligatoriu prezintă îndreptarea, dar dacă persoana benevol dorește să-i fie prelevate probe, atunci scrie cerere;

- martorului A.Boldișor, care a lămurit că lucrează în calitate de șofer pe automobilul de model „Ford Tranzit”, cu n/î SV AR 139 la întreprinderea „SRL „Trilux Prim”, administratorul căreia este S.Muntean. În seara de 25.02.2015 s-a întors din sector, a parcat automobilul peste drum de întreprindere și a intrat în birou la S.Muntean, unde pînă pe la orele 23.00, împreună au pregătit produsele și comenzile pentru a doua zi, după care ultimul a ieșit afară, ieșind din urma lui, l-a văzut certîndu-se cu colaboratorii poliției lîngă mașină, el a intrat în sediu fără să se implice în discuție, iar cînd a ieșit din nou, deja nu mai era nimeni;

cît și actele cauzei:

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03.10.2014, prin care se constată locul producerii accidentului rutier și fixate urmele automobilelor implicate în accident;

- rapoartele de expertiză medico-legală nr.154/D din 24.11.2014, nr.35 din 26.02.2015 și nr.3218 din 25.03.2015, prin care s-a stabilit că lui A.Carai i-au fost cauzate vătămare corporale medii, lui Z.Carai - vătămări corporale ușoare și lui S.Lungu - vătămări corporale neînsemnate;

- procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, potrivit căruia se confirmă cu certitudine că S.Muntean a refuzat să fie examinat în vederea stabilirii stării de ebrietate;

- raportul agentului constator din 26.02.2015, prin care cert se confirmă că S.Muntean a refuzat să treacă testul „Drager” și de la prelevarea probelor biologice.

Instanța a conchis că, aceste probe, analizate în ansamblu, demonstrează vinovăția lui S.Muntean în săvîrșirea infracțiunilor prevăzute de art.264 alin.(1) și art.264¹ alin.(3) Cod penal, și acțiunile acestuia corect au fost încadrate în baza acestor norme penale.

De asemenea, instanța de apel reținînd probele sus-menționate a respins argumentul inculpatului cu privire la nevinovăția sa pe învinuirea adusă în baza art.264¹ alin.(3) Cod penal, considerînd că vina acestuia pe acest capăt de acuzare se confirmă prin însuși declarațiile inculpatului S.Muntean, care în ședința de judecată a declarat că „inspectorul de poliție R.Gonța i-a cerut să urce în mașina lor și să meargă în or.Ștefan Vodă la spital pentru a-i fi efectuată expertiza la alcoolemie. El a refuzat, și atunci Gonța Ruslan a cerut ajutorul colegului său Marin Ștefan, care s-a prezentat că e inspector de sector în s.Copceac și cu forța l-au urcat în automobilul lor de serviciu. La spitalul raional Ștefan Vodă a refuzat să-i fie prelevată probă de sînge, deoarece a socotit că acțiunile polițiștilor sînt ilegale”, și, respectiv, prin declarațiile martorilor Șt.Marin, R.Gonța, care au confirmat că S.Muntean a refuzat să fie testat la aparatul „Drager” pentru stabilirea stării de ebrietate, precum a refuzat și în prezența medicului de serviciu să fie colectată proba biologică și de a trece testul „Drager”, fiindu-i explicate consecințele în caz de refuz. Astfel, afirmațiile inculpatului că concluziile instanței expuse în hotărîre sînt în contradicție cu materialele prezentate în judecată, declarative, neavînd suport probant.

Neîntemeiat, a considerat instanța și argumentul inculpatului că procesul penal pe acest capăt de acuzare urmează a fi încetat din cauza erorilor procesuale admise în cadrul urmăririi penale, și anume ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuît în baza art.264¹ alin.(3) Cod penal a fost emisă peste termenul de 3 luni prevăzut de lege, iar ordonanța de punere sub învinuire, cu omiterea termenului procedural de 3 luni, deoarece în ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuît, s-a strecurat o eroare materială cu privire la anul indicat, în care în loc de 2015 s-a indicat 2014, prin urmare ordonanța dată a fost emisă la 16.03.2015, iar cea de punere sub învinuire - la 23.04.2015, adică în termenul legal prevăzut de lege. Mai mult că, inculpatul nu a contestat acțiunile organului de urmărire

penală la acea etapă și nu a depus vreo plîngere în acest sens.

Totodată, instanța de apel a ajuns la concluzia de a admite din alte motive apelul inculpatului, în partea stabilirii pedepsei aplicate lui S.Muntean în baza art.264 alin.(1) Cod penal, pe motiv că prima instanță, incorect pe lângă pedeapsa principală, i-a aplicat și pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an și 6 luni, deoarece această pedeapsă poate fi aplicată doar în cazul stabilirii pedepsei cu închisoarea, pe cînd lui S.Muntean i-a fost aplicată ca pedeapsă principală amenda.

Prin urmare, instanța de apel la individualizarea pedepsei, ținînd cont de prevederile art.6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunilor săvîrșite, care fac parte din categoria celor ușoare, de valența relațiilor sociale prejudiciate, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost judecat, la locul de trai se caracterizează pozitiv, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, de lipsa circumstanțelor agravante, a considerat oportun de a-i aplica pentru infracțiunile săvîrșite o pedeapsă sub formă de amendă.

Cu referire la critica adusă de inculpat în ce privește admiterea acțiunii civile înaintate de către S.Lungu, instanța de apel a considerat că aceasta corect a fost soluționată de prima instanță care, reieșind din prevederile art.14, 1398, 1422, 1423 Cod civil, corect a admis-o atît în partea prejudiciului material, cît și moral, deoarece în cazul dat survine răspunderea civilă delictuală pentru prejudiciul cauzat de un izvor de pericol sporit, fiindcă S.Muntean posedă și exploata izvorul de pericol sporit, și prin acțiunile sale ilegale, încălcînd regulile circulației rutiere, a comis accidentul rutier, în rezultatul căruia i-a fost cauzat părții vătămate S.Lungu prejudiciul material în cuantumul automobilului deteriorat care, potrivit raportului de evaluare nr.0351374 din 22.10.2015 a fost estimat la suma de 50136 lei, iar neacordul inculpatului cu suma dată este unul declarativ, de rînd ce nu au fost prezentate probe, care ar combate acest raport de evaluare.

Respins de instanța de apel a fost și argumentul inculpatului, precum că lui S.Lungu nu-i aparține automobilul de model „VW Transporter”, cu n/î COB 606, pe cînd partea civilă a prezentat instanței procurile și certificatul de înmatriculare a automobilului în cauză, din care rezultă cert că dînsul este proprietarul acestui automobil și este în drept să înainteze acțiune civilă privind recuperarea prejudiciului material.

Justificat a considerat instanța și concluzia primei instanțe privind încasarea în beneficiul lui S.Lungu a prejudiciului moral estimat la suma de 10 000 lei, reieșind din faptul că partea vătămată a avut suferințe fizice și psihice confirmate prin raportul de expertiză medico-legală nr.155/D din 02.12.2014, în urma căruia s-a ales cu vătămări corporale neînsemnate, prin faptul că mai mult de un an de zile a fost lipsit de dreptul de a se folosi de mijlocul de transport, adică de dreptul de a-și întreține material familia care este compusă din 7 persoane, la întreținere avînd 5 copii minori, soția aflîndu-se în concediu pentru îngrijirea copilului minor, iar mijlocul de transport era o sursă de întreținere a familiei.

De asemenea, instanța de apel a respins și afirmațiile inculpatului că automobilul său cu care a comis accidentul rutier ar fi fost asigurat de răspundere civilă obligatorie, deoarece nici în cadrul urmăririi penale, nici în instanțele de judecată nu a prezentat nici un contract de răspundere civilă obligatorie sau facultativă, sau poliță de asigurare încheiată cu vre-o Companie de Asigurări, sau că ar fi adus la cunoștință companiei de asigurări despre producerea cazului asigurat.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpatul, care a solicitat casarea deciziei instanței de apel în partea condamnării sale în baza art.264¹ alin.(3) Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că nu se consideră vinovat, invocînd repetat aceleași motive ca și în apel, descrise la pct.3 al prezentei decizii, și respingerea acțiunii civile înaintate de partea vătămată S.Lungu,

considerînd considerînd că aceasta incorect a fost admisă, instanța bazîndu-și concluziile pe un raport de evaluare care nu are nici o valoare juridică, fiind întocmit de o întreprindere fără licență în domeniul evaluării, ceea ce contravine Legii nr.989 din 18.04.2012 cu privire la evaluări, iar în ce privește despăgubirea morală dispusă spre încasare, aceasta nu a fost probate, iar prejudiciul cauzat în urma accidentului rutier urma a fi achitat de compania de asigurare, fiindcă automobilul său era asigurat de răspundere civilă obligatorie.

6. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul ordinar declarat urmează a fi admis parțial din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Colegiul penal constată că, deși autorul recursului nu invocă direct temeiul pentru declararea recursului ordinar, însă reținînd faptul că acesta solicită pronunțarea unei hotărîri de achitare pe învinuirea adusă în baza art.264¹ alin.(3) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, se întvede temeiul prevăzut la pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Verificînd decizia recurată sub aspectul contestării acesteia, Colegiul constată că motivul invocat de recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept.

La acest capitol Colegiul constată că, prima instanță, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecînd cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpatul, martorii R.Gonța, Șt.Marin, E.Sirotenco, precum a cercetat și actele cauzei, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(3) Cod penal pe deplin a fost dovedită.

Instanța de apel, respectînd prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță, expusă mai sus, deoarece argumentele apărării nu și-au găsit confirmare în ședința de judecată.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras avînd în vedere depozițiile inculpatului S.Muntean, a martorilor R.Gonța, Șt.Marin, E.Sirotenco, din care rezultă că inculpatul a refuzat de la efectuarea testului „Drager” și colectarea probelor biologice, precum și de la examinarea medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, și actele cauzei - procesele-verbale de constatare a unei bănuieli rezonabile cu privire la infracțiune în cadrul examinării materialului înregistrat în R-2 cu nr.691 din 26.02.2015 și nr.35 din 26.02.2015, raportul agentului constator nr.01 052327 din 26.02.2015, în care sînt descrise circumstanțele în care inculpatul a refuzat de la testarea alcooloscopică.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui S.Muntean, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din sentința primei instanțe și decizia instanței de apel, care s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Colegiul penal atestă că, conform art.27 și art.414 alin.(2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și circumstanțelor de fapt ale cauzei ține de competența instanțelor de fond și de apel. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească devenită definitivă.

Astfel, instanța de recurs constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului pe acest capăt de învinuire, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Mai mult, neacordul recurentului cu aprecierea probelor sus-menționate, nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, deoarece aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, și dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare. Totodată, Colegiul penal constată că recurentul invocă în recurs aceleași argumente ca și în apel, asupra cărora instanța de apel deja s-a expus motivat și detaliat, iar concluzia instanței de apel privind vinovăția inculpatului, în opinia instanței de recurs, este justă și întemeiată.

Argumentele recurentului, precum că nu este vinovat în comiterea infracțiunii imputate, căci la dosar nu a fost anexat ca probă tichetul de pe aparat și sigiliul muștucului, cu indicarea numărului și a seriei aparatului, sînt neîntemeiate și contravin actelor cauzei, deoarece în cazul dat nu a fost viciată procedura de prevenire, fiindcă dînsul la propunerea colaboratorului de poliție a refuzat de la efectuarea testului cu aparatul „Drager”, pe cînd art.23 alin.(3) lit.b) din Legea cu privire la siguranța traficului rutier, prescrie clar că „conducătorul de autovehicul este obligat să se supună la solicitarea agentului de circulație procedurii de testare a aerului expirat și examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei”, dispoziție care se întrevede și în pct.11 lit.j) din Regulamentul circulației rutiere, astfel că doar în cazul colectării probei urma a fi anexat tichetul de pe aparat. Totodată, Colegiul menționează că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea lui, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Colegiul penal reține că, probatoriul administrat confirmă pe deplin existența și săvîrșirea de către inculpat a infracțiunii reținute în sarcina lui, atît sub aspectul laturii obiective, cît și a celei subiective.

Referirea recurentului, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, și anume declarațiilor martorilor R.Gonța, Șt.Marin, Ev.Sirotenco, țin de starea de fapt a cauzei și declarațiile acestor martori nu pot fi apreciate critic, precum solicită recurentul, fiindcă dînșii au dat declarații în condițiile libertății de voință și conștiință, acestea reflectă adevărul cunoscut de ei și că asupra lor nu au existat presiuni, amenințări, constrîngereri sau ingerințe ale organului de urmărire penală sau ale altor persoane care să fi afectat acuratețea și realitatea celor consemnate în declarațiile scrise existente la dosar, că nu au existat sugestii sau alte elemente de influențare din partea organelor de drept sau ale altor persoane în sensul de a-l acuza pe el, pe nedrept.

Lipsite de temei sînt și afirmațiile recurentului, precum că a fost pus în calitate de bănuit cu 11 luni mai înainte decît ar fi comis fapta de care a fost învinuit, pe cînd a fost pus sub învinuire la 23.04.2015, adică cu depășire termenului de 3 luni, ceea ce contravine normelor procesual penale, și respectiv potrivit art.251 Cod de procedură penală, duce la nulitatea actului respectiv, deoarece asupra acestor argumente s-a pronunțat destul de motivat și argumentat instanța de apel, concluzii pe care instanța de recurs și le însușește integral.

Colegiul penal consideră neîntemeiate afirmațiile recurentului, precum că în cauză a fost încălcat dreptul lui la un proces echitabil, pe motiv că din actele cauzei rezultă că inculpatul a avut acces la o instanță de judecată și posibilitatea de a fi audiat, cît și de asistența juridică care i-a fost acordată atît la urmărirea penală, cît și în instanțele de judecată, nefiind lipsit de dreptul la apărare și de a ataca acțiunile și hotărârile organului de

urmărire penală, precum a asistat și la audierea părților vătămate, a martorilor, nefiind lipsit de dreptul de a adresa acestora întrebări, astfel că a fost respectat și principiul contradictorialității.

Reieșind din circumstanțele descrise mai sus, Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului pe acest capăt de acuzare - în baza art.264¹ alin.(3) Cod penal, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Totodată, în ce privește argumentele recurentului în latura civilă, și anume în partea încasării prejudiciului material și moral în folosul părții vătămate S.Lungu, Colegiul penal le consideră parțial întemeiate, în partea ce ține de încasarea prejudiciului material cauzat în urma deteriorării automobilului de model „Volkswagen Transporter”.

Din textul recursului rezultă că recurentul consideră că în general acțiunea părții vătămate S.Lungu urmează a fi respinsă, din motiv că, contrar prevederilor art.59 Cod de procedură penală, S.Lungu nu fost recunoscut în calitate de parte civilă, că în cauză nu a fost efectuată expertiza auto-tehnică a automobilului dar un raport de evaluare de către o organizație ce nu posedă licență pentru genul dat de activitate, că persoana care a efectuat expertiza a prezentat legitimația, fără a prezenta atestația eliberată de organul care a efectuat atestația, că prejudiciul moral în sumă de 10000 lei, nu a fost probat prin careva probe.

Cercetînd și evaluînd materialul probator administrat la caz, Colegiul penal conchide că aceste alegații ale recurentului nu pot fi reținute integral, deoarece partea vătămată S.Lungu în cadrul procesului penal, prin ordonanța organului de urmărire penală din 17.11.2014 a fost recunoscut în această calitate (f.d.34 v.1), iar potrivit procurei și certificatului de înmatriculare a automobilului (f.d.143-145 v.2) se atestă dreptul de proprietate a lui S.Lungu asupra automobilului de model „Volkswagen Transporter”.

Referitor la cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare în folosul părții vătămate S.Lungu în mărime de 10000 lei, Colegiul penal îl consideră unul dovedit mai presus de orice dubiu, fiindcă partea vătămată deși a avut vătămări corporale neînsemnate, totuși a suferit o traumă fizică, cât și psihică de excepție, determinată de fapta săvârșită de inculpat, în urma căreia s-a ales cu niște leziuni corporale neînsemnate și i-a fost deteriorat mijlocul de transport, de care nu s-a putut folosi mai bine de un an de zile, fiind unica sursă de existență a familiei sale compusă din șapte persoane, cinci dintre ei fiind copii minori și soția ce se afla în concediul de îngrijire a copilului minor, astfel că cuantumul daunei morale dispus spre încasare, va prezenta o compensare a prejudiciului activ cauzat acestuia, în urma deteriorării bunului pe care îl avea în proprietate. În sensul dat, Colegiul atestă că în categoria prejudiciilor cauzate de leziuni sau vătămări se includ și prejudiciile morale, care constau atât în dureri fizice, cât și în suferințe psihice, de care instanțele de fond au ținut cont cînd au dispus încasarea acestuia în sumă de 10000 lei, reieșind din gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, suferințele fizice și psihice ale părții vătămate, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție acestuia.

Totodată, Colegiul penal cercetînd materialele cauzei în raport cu motivele invocate de către recurent referitor la netemeinicia încasării prejudiciului material în sumă de 50136 lei pentru deteriorarea automobilului de model „Volkswagen Transporter”, constată că instanțele de fond prin admiterea acțiunii civile în această parte în beneficiul părții vătămate S.Lungu, nu a verificat probele prezentate de partea vătămată în confirmarea cerințelor sale. Astfel, reieșind din materialele cauzei rezultă că, la demersul părții vătămate, prin încheierea instanței din 25.09.2015, s-a dispus numirea expertizei auto-tehnică la Camera de Comerț și Industrie, filiala Tighina pentru constatarea defectelor tehnice a automobilului „VW Transporter, cu n/î COB 606, posibilitatea reparării acestuia

și constatarea prejudiciului material în caz de o posibilă reparație (f.d.10-12, v.1). Însă, în cauză a fost prezentată o xerocopie a unui raport de evaluare întocmit de către expertul-evaluator, V.Railean, iar instanțele nu au verificat dacă acesta a fost efectuat în corespundere cu prevederile art.142-145 Cod de procedură penală, dacă expertului i-au fost explicate obligațiunile prevăzute de art.88 Cod de procedură penală și dacă Camera de Comerț și Industrie, filiala Tighina dispune de licență pentru acest gen de activitate, potrivit Legii nr.989 din 18.04.2002 cu privire la activitatea de evaluare. Totodată, instanțele nu au verificat dacă automobilul „VW LT 28”, cu n/î KAY 954 a fost asigurat, astfel cum a indicat inculpatul, deoarece din materialele cauzei rezultă că automobilul în cauză este asigurat cu polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) în baza contractului de asigurare RCAI-000700232 din 12.03.2014 al Societății de asigurări „Moldcardo” SA, care conform „Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule” din 22.12.2006, în vigoare în 09.09.2007, este obligată să recupereze daunele materiale cauzate din vina asiguratului.

Astfel, în aceste circumstanțe, nu este posibil de a conchide ca fiind cert demonstrat quantumul prejudiciului material cauzat în urma accidentului rutier automobilului „VW Transporter, cu n/î COB 606.

Conform prevederilor art.387 alin.(1) Cod de procedură penală, o dată cu pronunțarea sentinței de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. Totodată, potrivit alin.(3) al aceluiași articol și art.225 Cod de procedură penală, dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amînată judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmînd ca asupra quantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele sus menționate și prevederile normelor procesual penale citate supra, Colegiul penal conchide de a admite recursul inculpatului în partea încasării prejudiciului material în beneficiul părții vătămate S.Lungu în sumă 50136 lei pentru deteriorarea automobilului de model „Volkswagen Transporter”, cu casarea sentinței și deciziei instanței de apel în această parte, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri în partea dată, prin care acțiunea civilă a părții vătămate se admite în principiu, urmînd ca asupra quantumului despăgubirilor materiale să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile. Totodată, de la inculpatul S.Muntean urmează a se încasa în beneficiul părții vătămate S.Lungu, cu titlu de cheltuieli pentru evaluarea prejudiciului, efectuarea expertizei narcologice și acordarea asistenței juridice suma totală de 3486 lei.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța adoptă decizia de admitere a recursului, casează parțial sau total hotărîrea atacată și pronunță o nouă hotărîre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

7. În conformitate cu prevederile art.434 și art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Muntean Serghei, casează parțial sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 01 decembrie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016 în cauza penală în privința lui Muntean Serghei, în latura civilă, în partea încasării prejudiciului material, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre în această parte, prin care:

Se încasează de la Muntean Serghei în beneficiul lui Lungu Serghei cu titlu de cheltuieli pentru evaluarea prejudiciului, efectuarea expertizei narcologice și acordarea

asistenței juridice suma totală de 3486 lei, iar în partea încasării prejudiciului material cauzat în urma deteriorării automobilului de model „Volkswagen Transporter”, acțiunea civilă se admite în principiu, urmînd ca asupra cuantumului acestuia să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Celelalte dispoziții ale hotărîrii contestate se menține.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 16 august 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun